בְּרָכָה: ח [מ]**אִם** (לה) **שָׁכַח לְבָרֵךְ בְּאֶחָד מֵהַיָּמִים, בֵּין יוֹם רִאשׁוֹן בֵּין מִשְּׁאָר יָמִים,** (לו) * **סוֹפֵר בִּשְׁאָר יָמִים** (כ) [כ] (לז) * **בְּלֹא בְּרָכָה.** [נ]**אֲבָל אִם הוּא מְסֻפָּק אִם דִּלֵּג יוֹם אֶחָד וְלֹא סָפַר,** (לח) * **יִסְפֹּר בִּשְׁאָר יָמִים בִּבְרָכָה: ט** [ס]**לֵיל שַׁבָּת וְלֵיל יוֹם טוֹב מְבָרְכִים וְסוֹפְרִים** (לט) **אַחַר** (כא) **קִדּוּשׁ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת,** [ע]**וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב** (מ) **קֹדֶם הַבְדָּלָה** (מא) [פ]**אַחַר קַדִּישׁ** (כג) **תִּתְקַבֵּל,** (מב) [צ]**וּכְשֶׁחָל יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן** (כג) **שֶׁל**

מ שָׁם בְּשֵׁם בַּהַ״ג (הל׳ מנחות) וְכֵן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בִּשְׁמוֹ שָׁם בִּמְנָחוֹת ס״ו (ע״א ד״ה זכר). נ תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ לז). ס שָׁם סִימָן ס׳. ע שָׁם.
פ אַבּוּדְרָהָם (הל׳ תפלות הפסח). צ שָׁם בִּתְרוּמַת הַדֶּשֶׁן דִּיֵּשׁ לְאַחַר הַבְדָּלָה הַיּוֹתֵר שֶׁנּוּכַל.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

נִדְחַק לְהוֹכִיחַ מִדְּכָתַב וּלְמָחֳרָתוֹ כו׳ וְלֵיתָא, וְכֵן עַמָּא דָּבַר שֶׁאֵין אוֹמְרִים זֶה כְּלָל: **ח [כ] בְּלֹא.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיֵּן בְּבֵית דָּוִד (אוּ״ח סי׳ רסח) שֶׁכָּתַב אִם נִזְכַּר בְּסוֹף הַיּוֹם בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וּמָנָה אָז בְּלֹא בְּרָכָה, יִמְנֶה שְׁאָר הַיָּמִים בְּלֹא בְּרָכָה דְּלֵיכָא סְפֵק סְפֵיקָא גָּמוּר, וּבְבִרְכֵי יוֹסֵף (ס״ק יז) גִּמְגֵּם בָּזֶה קְצָת עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּאֵשֶׁל אַבְרָהָם מִדִּין אוֹנֵן, וּבְנוֹדָע בִּיהוּדָה (מהדו״ק או״ח) סִימָן כ״ז כָּתַב בְּאִם בֵּית הַקְּבָרוֹת הָיָה רָחוֹק וְיִהְיֶה אוֹנֵן יוֹם וָלַיְלָה, יִסְפֹּר בַּלַּיְלָה בְּלֹא בְּרָכָה וּשְׁאָר הַיָּמִים בִּבְרָכָה, וּבְבִרְכֵי יוֹסֵף הַבִּיא בְּשֵׁם פְּרִי הָאָרֶץ (ח״ג סי׳ א) כָּתַב יָד שֶׁמּוֹנָה שְׁאָר הַיָּמִים בְּלֹא בְּרָכָה, וּבְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ו) כָּתַב דְּמִכָּל מָקוֹם אִם הָאוֹנֵן סָפַר מֵעַצְמוֹ וּמִדַּעְתּוֹ וְהָיָה מִי שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל בַּעֲדוֹ בְּצָרְכֵי קְבוּרָה, אָז שְׁאָר יָמִים מָצֵי לְבָרֵךְ עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן שָׁם בְּבִרְכֵי יוֹסֵף בְּשֵׁם פְּרִי הָאָרֶץ (שם) שֶׁקָּטָן שֶׁהִגְדִּיל תּוֹךְ יְמֵי הָעֹמֶר וְכֵן גַּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר תּוֹךְ יְמֵי הָעֹמֶר מוֹנִים שְׁאָר הַיָּמִים בְּלֹא בְּרָכָה, וְאִם נִתְגַּיֵּר בְּיוֹם רִאשׁוֹן לָעֹמֶר מוֹנֶה בּוֹ בַּיּוֹם בְּלֹא בְּרָכָה וְאַחַר כָּךְ בִּבְרָכָה עַיֵּן שָׁם. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּקָטָן אֵין זֶה לְדִידָן שֶׁהַקְּטַנִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְחִנּוּךְ סוֹפְרִים גַּם כֵּן, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מֻפְלָא סָמוּךְ לְאִישׁ, וְאִם לֹא סָפַר עַד שֶׁהִגְדִּיל וּכְבָר עָבְרוּ מִימֵי הָעֹמֶר פְּשִׁיטָא דְּאֵינוֹ מְבָרֵךְ. וְעַיֵּן בְּמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ה) בְּשֵׁם זֶרַע אֱמֶת (אוּ״ח סי׳ סו) מִי שֶׁשָּׁכַח לִסְפֹּר בְּלֵיל עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ וְהִתְפַּלְּלוּ עַרְבִית שֶׁל שַׁבָּת מִבְּעוֹד יוֹם גָּדוֹל וְאָז נִזְכַּר שֶׁלֹּא סָפַר בַּלַּיְלָה, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁעֲדַיִן יוֹם הוּא יִסְפֹּר בְּלֹא בְּרָכָה וּשְׁאָר הַיָּמִים בִּבְרָכָה עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן שָׁם בְּמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ז) מִי שֶׁשָּׁכַח וְלֹא סָפַר בְּלַיְלָה

בְּאֵר הַיטֵב

ח (כ) בְּלֹא. וְדַוְקָא כְּשֶׁדִּלֵּג יוֹם שָׁלֵם דְּאָז לֹא הָוֵי תְּמִימוֹת, אֲבָל אִם שָׁכַח בַּלַּיְלָה וְסָפַר בְּיוֹם מָחֳרָתוֹ יֵשׁ לִסְפֹּר בַּיָּמִים הַבָּאִים בִּבְרָכָה. לְבוּשׁ וְעוֹלַת תָּמִיד (סק״ח), וְכֵן נוֹהֲגִין. וּמַה שֶּׁכָּתַב הַבְּאֵר הַיטֵב אֲשֶׁר לְפָנֵי בְּשֵׁם הַטַּ״ז לֹא דָּק עַיֵּן שָׁם, כָּתַב הַשְּׁלָ״ה (פסחים פרק נר מצוה אות מג) בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֲבוּרָה שֶׁמִּתְפַּלְּלִים מַעֲרִיב בִּזְמַנּוֹ רָאוּי לְהִתְחַבֵּר לָהֶם בִּימֵי הַסְּפִירָה כִּי אָז מִצְוָה גּוֹרֶרֶת מִצְוָה, קְרִיאַת שְׁמַע בִּזְמַנּוֹ וּסְפִירָה בְּצִבּוּר: **ט (כא) קִדּוּשׁ.** מִשּׁוּם דְּעַיּוֹלֵי שַׁבָּת נִיחָא לָן טְפֵי, אֲבָל בְּבֵיתוֹ יִסְפֹּר קֹדֶם קִדּוּשׁ כִּי אָסוּר לֶאֱכֹל קֹדֶם סְפִירָה. אַחֲרוֹנִים: **(כג) תִּתְקַבֵּל.** וְכֵן נוֹהֲגִין: **(כג) שֶׁל פֶּסַח.** אֲבָל יוֹם שֵׁנִי שֶׁל פֶּסַח אֵין מְקַדְּשִׁין כְּלָל בְּבֵית הַכְּנֶסֶת כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל סִימָן (תפ״ו) [תפ״ז] (ס״ב). וְכָתַב הַטַּ״ז (סק״י) וְנִרְאֶה לִי דִּבְלֵיל יוֹם טוֹב אַחֲרוֹן לְעוֹלָם יֵשׁ לִסְפֹּר קֹדֶם קִדּוּשׁ דְּיוֹם טוֹב אַחֲרוֹן, דְּהָא טְפֵי נִיחָא לִמְשֹׁךְ עָלָיו קְדֻשַּׁת יוֹם שְׁבִיעִי שֶׁהוּא מִן הַתּוֹרָה וּקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב אַחֲרוֹן הוּא דְּרַבָּנָן. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהַחֹק יַעֲקֹב (ס״ק כא) כָּתַב שֶׁהוּא

בְּאוּר הֲלָכָה

לֹא גַּם כֵּן צָרִיךְ לִסְפֹּר [תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ לז)]:

ח * סוֹפֵר בִּשְׁאָר יָמִים. וְהַיְינוּ דִּסְבִירָא לֵיהּ שֶׁאֵין הַיָּמִים מְעַכְּבוֹת זֶה אֶת זֶה, וְאַף עַל גַּב דִּכְתִיב (ויקרא כג טו) 'תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה', **כָּתַב הָרִי״ץ גֵּאוּת** (הל׳ חדש וספירת העומר) **בְּשֵׁם רַב הַאי גָּאוֹן** דִּמְקַיֵּם תְּמִימוֹת בְּשָׁבוּעֵי, דְּהַיְינוּ שֶׁבְּכָל מִשְׁלַם שָׁבוּעֵי כְּשֶׁאוֹמֵר חֶשְׁבּוֹן הַשָּׁבוּעַ מְקַיֵּם שִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת 'תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה'. וְעוֹד תֵּרֵץ שָׁם **דְּהֵיכִי דְּאִישְׁתְּלֵי יוֹם אֶחָד יִסְפֹּר בְּלֵיל שֵׁנִי שְׁתֵּי הַסְּפִירוֹת, כְּגוֹן בְּשָׁכַח סְפִירָה רִאשׁוֹנָה יֹאמַר בִּסְפִירָה שְׁנִיָּה אֶתְמוֹל הָיָה אֶחָד בָּעֹמֶר וְיוֹמָא דֵּין תְּרֵי בְּעוּמְרָא,** וְכֵיוָן דְּמָנֵי גַּם שֶׁל אֶתְמוֹל לֹא נְפַק מִכְּלַל תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה עַיֵּן שָׁם, וְכֵן מוּבָא בְּשִׁנּוּי קְצָת בְּשִׁבֳּלֵי לֶקֶט בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת הַגְּאוֹנִים עַיֵּן שָׁם בְּסִימָן רל״ד. אָכֵן שְׁאָרֵי פּוֹסְקִים לֹא הִזְכִּירוּ סְבָרָא זוֹ וְכָתְבוּ דְּהַאי 'תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה' קָאֵי אַכָּל יוֹמָא (שֶׁהִתְחִיל) [שֶׁיַּתְחִיל] לִסְפֹּר מִבָּעֶרֶב וּכְמוֹ דְּדָרְשִׁינַן בִּמְנָחוֹת דַּף ס״ו (ע״א) וּבִמְגִלָּה דַּף כ׳ (ע״ב), אֲבָל לֹא לְעִנְיָן שֶׁכָּל הַיָּמִים יְעַכְּבוּ זֶה אֶת זֶה [עַיֵּן תּוֹסָפוֹת מְנָחוֹת (שם ד״ה זכר) וּבַתּוֹסָפוֹת מְגִלָּה (שם ד״ה כל) וּבְשִׁבֳּלֵי לֶקֶט (שם) בְּשֵׁם הָרַב רַבֵּנוּ יְשַׁעְיָה וּבְאוֹר זָרוּעַ (ח״א) סִימָן שכ״ט]. **וּבְאַלִּיָּה רַבָּה** (ס״ק כד) **מָצָאתִי שֶׁכָּתַב שֶׁטּוֹב לָחֹשׁ לְדִבְרֵי רַב הַאי גָּאוֹן** בְּתַרוּצוֹ הַשֵּׁנִי **וְלִסְפֹּר גַּם הַסְּפִירָה שֶׁל אֶתְמוֹל בְּיַחַד וּבְלִי בְּרָכָה וְכַנַּ״ל, וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים לֹא הִזְכִּירוּ דָּבָר זֶה:**

* **בְּלֹא בְּרָכָה. כָּתַב בַּנְּהַר שָׁלוֹם** (סק״ה) **מִי שֶׁמַּתּוֹ מֻטָּל לְפָנָיו בְּאֶחָד מִימֵי הָעֹמֶר יִסְפֹּר בַּיּוֹם לְאַחַר קְבוּרַת מֵתוֹ בְּלֹא בְּרָכָה,** וְלֹא דָּמֵי לִתְפִלָּה דְּאֵין מִתְפַּלֵּל בְּתוֹרַת תַּשְׁלוּמִין כִּדְאִיתָא בְּיוֹרָה דֵעָה סִימָן שמ״א (ס״ב) כֵּיוָן דִּבְעִקַּר זְמַנָּהּ הָוֵי פָּטוּר, דְּהָכָא לְמַאן דְּאָמַר דְּמוֹנֶה אוֹתָהּ אַף בַּיּוֹם, לָאו בְּתוֹרַת תַּשְׁלוּמִין הוּא לַלַּיְלָה אֶלָּא דְּחִיּוּבָהּ נִמְשָׁךְ עַד סוֹף מַעַת לְעַת כִּדְמַשְׁמַע מֵרַמְבַּ״ם פֶּרֶק ז׳ מִתְּמִידִין וּמוּסָפִין (הכ״ג), וְדָמֵי לְהַבְדָּלָה שֶׁמַּבְדִּיל בְּיוֹם רִאשׁוֹן אַחַר קְבוּרַת מֵתוֹ דְּעִקַּר זְמַנָּהּ הוּא עַד יוֹם רְבִיעִי, **וּלְפִי זֶה שֶׁסּוֹפֵר בַּיּוֹם יוּכַל לִסְפֹּר שְׁאָר יָמִים בִּבְרָכָה. מִיהוּ אִם נִמְשַׁךְ קְבוּרָתוֹ כָּל הַיּוֹם בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא נִשְׁאַר לוֹ פְּנַאי לִסְפֹּר אַחַר קְבוּרַת מֵתוֹ אֵין לוֹ לִסְפֹּר עוֹד בַּיָּמִים הַבָּאִים בִּבְרָכָה,** דְּמַה לִּי אִם שָׁכַח לִסְפֹּר וּמַה לִּי אִם נִפְטַר לִסְפֹּר אִידִי וְאִידִי לֹא הָוֵי 'תְּמִימֹת' עַיֵּן שָׁם. וְהִנֵּה מַה שֶּׁהֶחְלִיט דִּלְמַאן דִּמְחַיֵּב לִסְפֹּר בַּיּוֹם אֵינוֹ מִטַּעַם הַשְּׁלָמָה אֵין זֶה בָּרוּר כָּל כָּךְ, עַיֵּן בְּאוֹר זָרוּעַ (ח״א) סִימָן שכ״ט מַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם אֲבִי הָעֶזְרִי (סי׳ תקכו). **וּבְעִקַּר הַדִּין מַאי דִּסְפִיקָא לֵיהּ דְּאוֹנֵן פָּטוּר מִסְּפִירָה, הָרַב נוֹדָע בִּיהוּדָה** מַהֲדוּרָא קַמָּא חֵלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן כ״ז **מִסְתַּפֵּק בָּזֶה** עַל פִּי מַה שֶּׁכָּתַב מַהַרְשַׁ״ל בִּתְשׁוּבָה סִימָן ע׳ דְּלֹא מִכָּל הַדְּבָרִים אוֹנֵן פָּטוּר, וּמְגַבֵּב שָׁם אֵיזֶה סְבָרוֹת דְּאִיכָּא לְמֵימַר דְּגַם מִסְּפִירָה לֹא פָּטוּר, וּבְעִקַּר מִשּׁוּם דְּבָזֶה לֹא מִטְרַד וְלֹא מִתְבַּטֵּל בִּשְׁבִיל רֶגַע זוֹ מִלַּעֲסֹק בְּמֵתוֹ, וּמְצָרֵף גַּם דַּעַת אֵיזֶה פּוֹסְקִים דְּאוֹנֵן פָּטוּר אֲבָל רַשַּׁאי לְקַיֵּם, **וְעַל פִּי כָּל זֶה דַּעְתּוֹ דְּיִסְפֹּר בְּשָׁעָה שֶׁמַּתּוֹ מֻטָּל לְפָנָיו בְּלֹא בְּרָכָה וְשׁוּב יָכוֹל לִסְפֹּר בְּכָל הַיָּמִים בִּבְרָכָה,** מֵאַחַר דִּבְלֹא זֶה יֵשׁ פּוֹסְקִים דְּלֹא בָּעִינַן כְּלָל תְּמִימוֹת עַיֵּן שָׁם, **וְהֶעְתִּיקוֹ הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר בְּהַגָּהוֹתָיו** (ס״ז):

* **יִסְפֹּר בִּשְׁאָר יָמִים בִּבְרָכָה. עַיֵּן בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה** (ס״ק לח) **מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעִנְיָן אִם טָעָה בַּיָּמִים וְכו׳ וְהוּא מִדִּבְרֵי הַטַּ״ז** (סק״י), וְאַף שֶׁהוּא לֹא נָקַט רַק בְּטָעָה בַּיָּמִים וְלֹא טָעָה בַּשָּׁבוּעוֹת, פָּשׁוּט דְּהוּא הַדִּין וְכָל שֶׁכֵּן בְּטָעָה בַּשָּׁבוּעוֹת וְלֹא בַּיָּמִים שֶׁהֲרֵי יָמִים הוּא לְעִכּוּבָא יוֹתֵר מִשָּׁבוּעֵי לְכֻלֵּי עָלְמָא וְכַנַּ״ל בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ז׳, וְכֵן כָּתַב בַּפְּרִי מְגָדִים (משׁ״ז סק״י). **אָכֵן לְפִי הַסְּבָרָא הָיָה נִרְאֶה דְּהַטַּ״ז מַיְירֵי רַק בִּשְׁאָר יְמֵי הַשָּׁבוּעַ דְּאֵינוֹ לְעִכּוּבָא שֶׁיַּזְכִּיר גַּם הַיָּמִים וּכְמוֹ**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְלֹא הָוֵי כְּדִלֵּג יוֹם אֶחָד לְגַמְרֵי שֶׁאֵינוֹ סוֹפֵר עוֹד בִּבְרָכָה וּכְדִלְקַמֵּיהּ (ס״ח): **ח (לה) שָׁכַח לְבָרֵךְ וְכו׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא סִפֵּר וְלֹא נִזְכַּר עַד סְפִירָה שֶׁאַחֲרֶיהָ. וְהוּא הַדִּין אִם נוֹדַע לוֹ שֶׁאֶתְמוֹל טָעָה בַּמִּנְיָן וְסָפַר סְפִירָה אַחֶרֶת דִּינוֹ כְּמוֹ שֶׁלֹּא סִפֵּר כְּלָל: **(לו) סוֹפֵר בִּשְׁאָר יָמִים.** כְּדַעַת הַרְבֵּה פּוֹסְקִים דְּאֵין סְפִירַת הַיָּמִים מְעַכְּבִין זֶה אֶת זֶה וְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא מִצְוָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ הִיא: **(לז) בְּלֹא בְּרָכָה.** לָחֹשׁ לְמַאן דְּאָמַר דִּסְפִירַת שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימוֹת בָּעִינַן, וְהָא לֵיכָּא דְּהָא חָסֵר חַד יוֹמָא, וְנָכוֹן בָּזֶה שֶׁיִּשְׁמַע הַבְּרָכָה מִן הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר אוֹ מֵאֶחָד מֵהַמְבָרְכִין וְיַעֲנֶה אָמֵן בְּכַוָּנָה לָצֵאת וְאַחַר כָּךְ יִסְפֹּר [אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כד) וּפְרִי חָדָשׁ]: **(לח) יִסְפֹּר בִּשְׁאָר יָמִים בִּבְרָכָה.** דְּאִיכָּא (מו) סְפֵק סְפֵיקָא, שֶׁמָּא לֹא דִּלֵּג כְּלָל, וְאִם תִּמְצֵי לוֹמַר שֶׁדִּלֵּג שֶׁמָּא הֲלָכָה כְּאוֹתָן פּוֹסְקִים דְּכָל יוֹם הוּא מִצְוָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ. וְהוּא הַדִּין בְּכָל דָּבָר שֶׁדִּינוֹ לַחֲזֹר וְלִסְפֹּר בְּלִי בְּרָכָה מֵחֲמַת סָפֵק, אִם לֹא חָזַר וְסִפֵּר יִסְפֹּר שְׁאָרֵי לֵילוֹת בִּבְרָכָה [אַחֲרוֹנִים]. וְלָכֵן אִם טָעָה בַּיָּמִים וְלֹא טָעָה בַּשָּׁבוּעוֹת אוֹ טָעָה בַּשָּׁבוּעוֹת וְלֹא טָעָה בַּיָּמִים דְּדִינוֹ לַחֲזֹר וְלִסְפֹּר בְּלֹא בְּרָכָה וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף קָטָן ז׳, אִם לֹא חָזַר וְסִפֵּר אֲפִלּוּ הָכִי מוֹנֶה שְׁאָר יָמִים בִּבְרָכָה. וְעַיֵּן בְּאוּר הֲלָכָה (ד״ה יספור): **ט (לט) אַחַר קִדּוּשׁ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת.** שֶׁכָּל מַה שֶּׁנּוּכַל לְהַקְדִּים קְדֻשַּׁת הַיּוֹם יֵשׁ לָנוּ לְהַקְדִּים. (מז) וְאִם סוֹפֵר בְּבֵיתוֹ יִסְפֹּר קֹדֶם קִדּוּשׁ, דְּאָסוּר לֶאֱכֹל קֹדֶם סְפִירָה וְכַנַּ״ל: **(מ) קֹדֶם הַבְדָּלָה.** דְּאַפּוּקֵי יוֹמָא מְאַחֲרִינַן לֵיהּ כָּל מַה דְּאֶפְשָׁר: **(מא) אַחַר קַדִּישׁ תִּתְקַבֵּל.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר מַה שֶּׁאוֹמְרִים אַחַר וִיהִי נֹעַם וְאַתָּה קָדוֹשׁ דְּאָז הוּא גְּמַר הַתְּפִלָּה, (מח) דְּקַדִּישׁ קַמָּא אֵינוֹ גּוֹמֵר שֶׁאֵינוֹ קַדִּישׁ שָׁלֵם. וְיִתֶּן לְךָ (מט) אוֹמְרִים אַחַר הַסְּפִירָה: **(מב) וּכְשֶׁחָל יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן וְכו׳.** לְהָכִי נְקַט יוֹם טוֹב אַחֲרוֹן, דִּשְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח אֵינוֹ חָל בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, וְלֵיל שֵׁנִי שֶׁל פֶּסַח אֵין מְקַדְּשִׁין בְּבֵית הַכְּנֶסֶת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ח (מו) פְּרִי חָדָשׁ וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. וְכָל שֶׁכֵּן אִם סָפֵק זֶה שֶׁדִּלֵּג לֹא הָיָה עַל יוֹם רִאשׁוֹן כִּי אִם עַל שְׁאָר הַיָּמִים בְּוַדַּאי יִסְפֹּר שְׁאָר הַיָּמִים בִּבְרָכָה, דְּבָזֶה דַּעַת רֹב רִאשׁוֹנִים דִּמְחַיֵּב מִדִּינָא לִסְפֹּר שְׁאָר הַיָּמִים, עַיֵּן בַּטּוּר וּבְהִלְכוֹת רִי״ץ גֵּאוּת (הל׳ חדש וספירת העומר): **ט (מז) מָגֵן אַבְרָהָם** (ס״ק יד) **וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מח) הַגְּרָ״א: (מט) חֹק יַעֲקֹב** (סק״כ) **וְאֵלִיָּה רַבָּה** (ס״ק כו) **וּפְרִי מְגָדִים** (א״א ס״ק טו), **דְּלֹא כְּחֹק יוֹסֵף** (ס״ק כח):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תצ

תצ סֵדֶר תְּפִלַּת יוֹם שֵׁנִי וּתְפִלַּת חֲלוֹ שֶׁל מוֹעֵד. וּבוֹ ט' סְעִיפִים:

א מגלה בריישא ל"א (ע"ב). ב בריישא שבת כ"ד (ע"א). ג צייתוי לעיל בסימן תפ"ז (אות ב). ד טור בשם תשובת רב האי. ה מימרא ערכין י' (ע"א). ו מימרא דאביי מגלה ל"א (ע"ב). ז הראש"ש (שם פ"ד סי' י) והמרדכי שם (סי' תחלא) ושאר פוסקים. ח צייתוי לעיל בסימן תפ"ח סעיף ג' (אות ח).

א א[א] בְּיוֹם שֵׁנִי קוֹרִין בְּפָרָשַׁת אֱמֹר (א) 'שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב' (ויקרא כב כז) (ב) עַד סוֹף (ג) הָעִנְיָן, וּמַפְטִיר קוֹרֵא כְּמוֹ בְּיוֹם רִאשׁוֹן, וּמַפְטִיר בִּמְלָכִים בְּפֶסַח דְּיֹאשִׁיָּהוּ מִ'וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ' (מלכים ב' כג ג) עַד 'וְאַחֲרָיו לֹא קָם כָּמֹהוּ' (שם כה): **ב** ב[ב]יוֹם שְׁלִישִׁי שֶׁהוּא חֲלוֹ שֶׁל מוֹעֵד, עֲרָבִית וְשַׁחֲרִית וּמִנְחָה מִתְפַּלֵּל כְּדַרְכּוֹ וְאוֹמֵר יַעֲלֶה וְיָבֹא בָּעֲבוֹדָה, וְאִם לֹא אָמְרוּ מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. וְכֵן מְזַכִּירוּ בִּבְרָכַת הַמָּזוֹן, וְאִם לֹא אָמְרוּ (ג) אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. וּבְמוּסָף מִתְפַּלֵּל כְּדַרְכּוֹ שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּמוּסַף שֶׁל יוֹם טוֹב. הַגָּה: אֶלָּא כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְעַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר, (ד) אוֹמֵר 'וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה' וְגוֹ', עַד 'וּשְׁנֵי תְמִידִין כְּהִלְכָתָן' (טור): **ג** ג[ג]נוֹהֲגִים שֶׁבְּיוֹם טוֹב אוֹמֵר אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, (ה) ד[ד]וּבְחֹלוֹ שֶׁל מוֹעֵד אוֹמֵר (ג) אֶת יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. (ו) (וְאָנוּ (ז) [ד] אֵין נוֹהֲגִין לוֹמַר מִקְרָא קֹדֶשׁ כְּלָל, לֹא בְּיוֹם טוֹב וְלֹא בְּחֹל הַמּוֹעֵד) (טור): **ד** ה[ה]כָּל הַיָּמִים שֶׁל חֹלוֹ שֶׁל מוֹעֵד וּשְׁנֵי יָמִים אַחֲרוֹנִים שֶׁל יוֹם טוֹב (ז) קוֹרִין הַהַלֵּל בְּדִלּוּג כְּמוֹ בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ: **ה** * ו[ו]סִימָן הַפָּרָשִׁיוֹת שֶׁל שְׁמֹנַת יְמֵי הַפֶּסַח, (ח) 'מִשֶּׁךְ תּוֹרָא קַדֵּשׁ בְּכֹסְפָּא פְּסָל בְּמַדְבְּרָא שַׁלַּח בּוּכְרָא'. ז[ז]וְזֶה הַסֵּדֶר לֹא יִשְׁתַּנֶּה כִּי אִם כְּשֶׁחָל פֶּסַח בְּיוֹם חֲמִישִׁי, שֶׁבְּיוֹם שְׁלִישִׁי שֶׁהוּא שַׁבָּת (ט) קוֹרֵא 'רְאֵה אַתָּה אֹמֵר אֵלַי' (שמות לג יב) שֶׁהוּא 'פְּסָל', וּבְיוֹם רִאשׁוֹן שֵׁנִי שְׁלִישִׁי קוֹרִין 'קַדֵּשׁ בְּכֹסְפָּא בְּמַדְבְּרָא': **ו** ח[ח]בְּכָל יְמֵי חֹל הַמּוֹעֵד וּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים אַחֲרוֹנִים (י) קוֹרִין (ה) הָרְבִיעִי: ט[ט]בְּסֵפֶר שְׁנֵי בְּקָרְבְּנוֹת הַמּוֹסָפִין שֶׁבְּפִינְחָס, וּמַתְחִיל

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

(סי' מח) וּבְשָׁב יַעֲקֹב (ח"א סי' סא) וּבְפָנִים מְאִירוֹת חֵלֶק א' סִימָן ק"ז וְחֵלֶק ג' סִימָן ל"ד וּבְקוּנְטְרֵס אַחֲרוֹן לְקִדּוּשִׁין בְּסֵפֶר פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ (אות נא) וּבְשׁוּ"ת מַאֲמַר מָרְדְּכִי כְּפָה תְּשׁוּבוֹת בָּדָבָר (הלברשטט, סי' י"ט), וּבְשׁוּ"ת יַד אֶלְיָהוּ סִימָן כ"ד וּבְמַיִם רַבִּים סִימָן מ"ד וּבְסֵפֶר הַמַּקְנֶה סוֹף פֶּרֶק קַמָּא דְּקִדּוּשִׁין (לו:-לח:), וּבְסִפְרֵי שוּ"ת בֵּית אֶפְרַיִם חֵלֶק יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ס"ה מִתְּשׁוּבַת הַגָּאוֹן בַּעַל מִגְנֵי שְׁלֹמֹה כְּתָב יָד (פני יהושע בסוף הספר סי' לה), וּבְתִפְאֶרֶת צְבִי (בישקר. י"ד) סִימָן ס"ד וּבְתָשׁוּאוֹת חֵן סִימָן כ"ה וְסִימָן כ"ו. וְעַיֵּן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה תִּנְיָנָא (או"ח) סִימָן פ"ד שֶׁהוֹעַרְתִּי בְּעֶרֶב פֶּסַח, כֵּיוָן שֶׁיּוֹם שְׁלִישִׁי הוּא יוֹם הֶנֶף וְלֹא נִגְמַר הַקְלִיטָה עַד סוֹף הַיּוֹם נִשְׁאָר בְּאוֹסֶר חָדָשׁ וְאִי אֶפְשָׁר לְאוֹתוֹ יוֹם שֶׁיַּעֲלֶה לְקְלִיטָה וּלְהַתִּיר מִשּׁוּם חָדָשׁ עַיֵּן שָׁם.

וְעַיֵּן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה חֵלֶק א' בְּחֵלֶק יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן פ"ז וְסִימָן פ"ח:

ג [ד] אֵין. עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיֵּן בְּפָנִים מְאִירוֹת חֵלֶק ב' סִימָן קנ"ג שֶׁהוֹכִיחַ גַּם כֵּן שֶׁיֵּשׁ לוֹמַר מִקְרָא קֹדֶשׁ. וְעַיֵּן בְּרָשַׁשַׁ"ץ חֵלֶק ב' סִימָן ר"י, וְעַיֵּן בְּבִרְכֵי יוֹסֵף (סק"ב) מִשֵּׁם הָרִיטְבָּ"א

בְּאֵר הַיטֵב

עַל מַה שֶּׁכָּתַב רַמ"א (יו"ד סי' רצג ס"ג) דְּחָדָשׁ בְּחוּץ לָאָרֶץ מִדְּרַבָּנָן, וְלֹא גָּזְרוּ עַתָּה בְּחוּץ לָאָרֶץ כֵּיוָן שֶׁאֵין אָנוּ סְמוּכִין לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. מִכָּל מָקוֹם בַּעַל נֶפֶשׁ יַחְמִיר בְּמָה שֶׁאָפְשָׁר לוֹ לְזַהֵר. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְעַיֵּן חק יַעֲקֹב (ס"ק כב), וְעַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רצ"ג בַּשַּׁ"ך (סק"ו):

א (ג) הָעִנְיָן. דְּהַיְנוּ 'וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי ה'' (ויקרא כג מד). וְכָתַב בַּשְּׁלֶ"ה (מסכת מגילה פרק נר מצוה אות יא בהג"ה) שֶׁיֵּשׁ לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם שֵׁנִי בַּפְּעוּדָה אֵיזֶה דָּבָר זָכָר לְסִעוּדַת אִסְתֵּר שֶׁבְּיוֹם הַהוּא נִתְלָה הָמָן: **ב** (ב) אֵין. לְפִי שֶׁאֵינוֹ מְחֻיָּב לֶאֱכֹל פַּת. עַיֵּן לְעֵיל סִימָן קפ"ח (ס"ז): **ג** (ג) אֶת יוֹם. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וּמִכָּאן רְאָיָה שֶׁאֵין לוֹמַר הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב שֶׁיְּהֵא לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת שֵׁשׁ אוֹמְרִים הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים. חק יַעֲקֹב: (ד) אֵין. וְעַכְשָׁו הַמִּנְהָג לוֹמַר אֶת יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ, וְכֵן הַסְּכָמַת אַחֲרוֹנִים: **ו** (ה) הָרְבִיעִי. קַאי אַחַל הַמּוֹעֵד. וְאֵין אוֹמְרִים קַדִּישׁ עַד אַחַר שֶׁקָּרָא הָרְבִיעִי שֶׁנִּשְׁלָם מִנְיַן הַקְּרוּאִים. בֵּית יוֹסֵף:

בְּאוּר הֲלָכָה

דְּאוֹרַיְתָא, הֲלֹא הַמָּה הֲרֵי"ף (פסחים כח., קדושין טו.) וְרא"ש (פסחים פ"י סי' מב) וְרַמְבַּ"ם (תמידין ומוספין פ"ז הי"א) וְסֶמַ"ג (לאוין קמב) וְעָטוּר (ח"ב קלז.) וּמָרְדְּכַי (קדושין פ"א סי' תקא) וּבְשֵׁם רַאֲבִי"ה (ח"ב סי' תקכז) וְהַגָּהוֹת מֵימוֹנִי וְרִיטְבָּ"א (קדושין לז. ד"ה רבי אליעזר), וְאַף לְהָאוֹר זָרוֹעַ שְׁמַצְדֵּד דְּהוּא מִדְּרַבָּנָן בְּחוּץ לָאָרֶץ לֹא סָמְךְ עַל זֶה לְהָקֵל אֶלָּא בְּסָפֵק דָּאז יֵשׁ לִסְמֹךְ בְּשָׁעַת הַדְּחַק עַל דַּעַת הַסּוֹבְרִין דְּרַבָּנָן וְהָוֵי סְפֵקָא דְּרַבָּנָן, אֲבָל לֹא בְּוַדַּאי חָדָשׁ, וְכֵן הַתְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי' קצא) גַּם כֵּן כָּתַב כֵּן, וּבְסֶדֶר תּוֹסָפוֹת בְּמִנְחַת דְּכָתַב דִּבְשֶׁל עִכּוּ"ם הוּא מִדְּרַבָּנָן אִם כֵּן מִדְּרַבָּנָן עַל כָּל פָּנִים מִיהוּ אָסוּר. וְאֵין לָנוּ מְקִלִּין רַק רַבָּנוּ בְּרוּךְ בַּעַל הַתְּרוּמוֹת (הובא בתשובות הרא"ש כלל ב סי' א) שֶׁכָּתַב לְהָקֵל בִּמְקוֹמוֹת הָרְחוֹקִין בְּחוּץ לָאָרֶץ, וּמְעַיל צֶדֶק בְּשֵׁם רַבִּי אֲבִיגְדּוֹר כֹּהֵן בְּשֵׁם רִיבָ"א שֶׁכָּתַב לְהָקֵל בְּשֶׁל נָכְרִים לְגַמְרֵי כְּמוּבָא בַּבַּ"ח (ויו"ד סי' רצג סוס"א), וְהֵם יְחִידָאֵי נֶגֶד כָּל הָנֵי רַבָּוָותָא הַנַּ"ל, וְגַם כְּפִי מִן הָאַחֲרוֹנִים הַמַּקִּלִּין לֹא רָצוּ לְהָקֵל אֶלָּא בְּסָפֵק וְלֹא בְּוַדַּאי, וְגַם בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ כֵּאן וּבְיוֹרֶה דֵּעָה הֲלֹא סָתְמוּ כְּהַפּוֹסְקִים דְּהוּא דְּאוֹרַיְתָא בְּכָל גְּוָנֵי, וְגַם הַרְבֵּה מִן הָאַחֲרוֹנִים תָּפְסוּ כֵּן לְעִקָּר, **עַל כֵּן בְּוַדַּאי מִן הָרָאוּי וְנָכוֹן לְחֹשׁ לְכָל זֶה וְלִפְרֹשׁ עַל כָּל פָּנִים מִן וַדַּאי חָדָשׁ וְכַנַּ"ל, וּמִי שִׁירְצֶה לָתֵת לֵב עַל זֶה יוּכַל לְהַשִּׂיג גַּם בְּתַרְוַיְיהוּ מִמְּיָנִים אֵלּוּ מִתְּבוּאָה יְשָׁנָה:**

ה * סִימַן הַפָּרָשִׁיוֹת וְכוּ'. בְּפִרְוֵי מִגְדִּים (א"א סק"ג) בְּשֵׁם הַפְּרִי חָדָשׁ, **אִם טָעָה וְשָׁנָה הַסֵּדֶר בְּאַרְבַּעַת יְמֵי חֹל הַמּוֹעֵד קוֹרִין בְּיוֹם שֶׁלְּאַחֲרָיו פָּרָשָׁה שְׁדִלֹּג,** טוֹב. וּבְיוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת, כָּתַב הָאֲלִיָּה רַבָּה (סק"ד) (ז) שֶׁיֹּאמַר הָרַחֲמָן עַל כָּל אֶחָד בִּפְנֵי עַצְמוֹ: (ו) וְאָנוּ אֵין נוֹהֲגִין לוֹמַר. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דִּמְנָהֲגֵנוּ לוֹמַר מִקְרָא קֹדֶשׁ בֵּין בְּיוֹם טוֹב וּבֵין בְּחֹלוֹ שֶׁל מוֹעֵד, (ה) וְאֵין אוֹמְרִים אֶת יוֹם טוֹב אֶפְלוּ בְּיוֹם טוֹב: **ד** (ז) קוֹרִין הַהַלֵּ"ל בְּדִלּוּג וְכוּ'. מִפְּנֵי שֶׁבְּיוֹם שְׁבִעָה שֶׁל פֶּסַח (ו) נִטְבְּעוּ הַמִּצְרִים, אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַעֲשֵׂי יָדַי טוֹבְעִין בַּיָּם וְאַתֶּם אוֹמְרִים שִׁירָה לְפָנַי, וְכֵיוָן שֶׁכְּשֶׁבְיעִי אֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ עַל כֵּן בְּחֹל הַמּוֹעֵד גַּם כֵּן אֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ, שֶׁלֹּא יְהֵא עֶדְיף מִיּוֹם טוֹב אַחֲרוֹן. **ה** (ח) מִשֶּׁךְ תּוֹרָא. וְהֵם סִימָנֵי רָאשֵׁי פָּרָשִׁיּוֹת, דְּהַיְנוּ יוֹם רִאשׁוֹן 'מִשֶּׁכוּ וּקְחוּ' וְגוֹ' (שמות יב כא), יוֹם שֵׁנִי 'שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב' (ויקרא כב כז), יוֹם שְׁלִישִׁי 'קַדֶּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר' (שמות יג), יוֹם רְבִיעִי 'אִם כָּסֶף תַּלְוֶה' (שם כב כד), יוֹם חֲמִישִׁי 'פְּסָל לְךָ' (שם לד א), יוֹם שִׁשִּׁי בְּמַדְבְּרָא דְּהַיְנוּ 'וַיְדַבֵּר' וְגוֹ' בְּמִדְבַּר סִינַי וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַפֶּסַח' (במדבר ט א), בְּיוֹם שְׁבִיעִי פָּרָשַׁת בִּשַּׁלַּח, בְּיוֹם שְׁמִינִי בּוּכְרָא 'כָּל הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד' וְגוֹ' (דברים טו יט): **(ט)** קוֹרֵא וְכוּ'. מִפְּנֵי (ו) שֶׁכָּתוּב בּוֹ מַעֲנְיְנֵי דְּשַׁבָּת: **ו** (י) קוֹרִין הָרְבִיעִי. קַאי עַל חֹל הַמּוֹעֵד. וְאֵין אוֹמְרִים קַדִּישׁ עַד אַחַר שֶׁקָּרָא הָרְבִיעִי שֶׁנִּשְׁלָם מִנְיַן הַקְּרוּאִים. בֵּית יוֹסֵף:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְכוּ'. דְּשָׁם אֵינוֹ אֶלָּא יוֹם אֶחָד. וְהָא דְּמַחְמִירִינַן כָּל יוֹם ט"ז, מִשּׁוּם דְּכָתְיב (ויקרא כג יד) 'עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה' וְקַיְימָא לַן דְּעַד וְעַד בִּכְלָל: **א** (א) 'שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב'. דְּמֵיירִי שָׁם מַעֲנְיָנֵי כָּל הַמּוֹעֲדִים וְגַם שֶׁל פֶּסַח: **(ב) עַד סוֹף הָעִנְיָן.** דְּהַיְנוּ עַד 'וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי ה'' וְגוֹ' (ויקרא כג מד). וְכָתְבוּ הַסְּפָרִים דְּטוֹב לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם שֵׁנִי בְּסָעוּדָה אֵיזֶה דָּבָר לְזֵכֶר סְעוּדַת אֶסְתֵּר, שֶׁבַּיּוֹם הַהוּא נִתְלָה הָמָן: **ב** (ג) אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. דְּדַוְקָא (ו) בַּתְּפִלָּה, דְּלֹא סַגִּי דְּלֹא יִתְפַּלֵּל, וְכֵיוָן שֶׁלֹּא הִתְפַּלֵּל כָּרָאוּי יַחְזֹר וְיִתְפַּלֵּל אִם נִזְכַּר לְאַחַר שֶׁעָקַר רַגְלָיו (ג) חוֹזֵר לָרֹאשׁ, וְאִם עַד שֶׁלֹּא סִיֵּם תְּפִלָּתוֹ חוֹזֵר לְרֹצֵה], מַה שֶּׁאֵין כֵּן בִּבְרָכַת הַמָּזוֹן בְּחֹל הַמּוֹעֵד דְּאִי בָּעֵי לֹא אָכִיל דְּבָר הַמְחַיֵּב לְבָרֵכַת הַמָּזוֹן שֶׁיֹּאכַל בָּשָׂר וּפֵרוֹת, עַל כֵּן אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ בְּכָל גְּוָנֵי, וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן קפ"ח סָעִיף ז' וּבְמִשְׁנָה בְּרוּרָה (שם ס"ק כו) וּבְאוֹר הֲלָכָה שָׁם: (ד) אוֹמֵר 'וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה' וְגוֹ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא יֹאמַר 'וּבְיוֹם הָרִאשׁוֹן' דִּכְבָר עָבַר: **ג** (ה) וּבְחֹלוֹ שֶׁל מוֹעֵד וְכוּ'. שָׁמַע מִנַּהּ (ג) דְּחֹל הַמּוֹעֵד לֹא מִקְרֵי יוֹם טוֹב, וְאֵין לוֹמַר בְּחֹלוֹ שֶׁל מוֹעֵד בְּבִרְכַת הַמָּזוֹן הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאֵין נוֹהֲגִין לוֹמַר. וְכָתְבוּ עוֹד דְּאִם שָׁכַח לוֹמַר בְּרָכָה זוֹ בֵּין בְּיוֹם טוֹב בֵּין בְּחֹל הַמּוֹעֵד אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, וְכֵן נוֹהֲגִין. וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (שם ס"ק כח) וּבְאוֹר הֲלָכָה שָׁם (ד"ה כעקורים): **ב** (ו) פּוֹסְקִים: **(ג)** וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן קי"ז סָעִיף ה' וּבְמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק יח) וּבְאוֹר הֲלָכָה שָׁם: **ג** (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(ד)** וּדְלֹא כְּחַק יַעֲקֹב (סק"ד), וְדַוְקָא שֶׁאוֹמְרִין רְצֵה וְגַם יַעֲלֶה וְיָבוֹא: **(ה)** פְּרִי מְגַדִּים (משב"ז סק"ב): **ד** (ו) מִדְּרַשׁ (שמו"ר כג ז): **ה** (ז) פְּרִישָׁה (סק"ה):

שַׁעַר הַצִּיּוּן

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah